FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI UYGULAMASININ USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda öngörülen fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa tabi işyeri, işveren, kamu idareleri ve sigortalılar açısından fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,

b) Emeklilik yaş haddi: Sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için Kanunda tamamlanması öngörülen emeklilik yaşını,

c) Fiili hizmet süresi zammı: Sigortalıların Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen işyerlerinde ve işlerde ya da unvanlarda geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için anılan maddede gösterilen gün sayılarını,

ç) **(Mülga:RG-10/1/2014-28878)**

d) İşveren: Sigortalı kişileri çalıştıran, gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan idareleri, kurum ve kuruluşları,

e) İşyeri: Sigortalıların maddi olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerler ile bu yerlerde üretilen mal veya verilen hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan, aynı yönetim altında örgütlenen işyerine bağlı yerler, dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu ve büro gibi diğer eklentiler ile araçlarını,

f) Kamu idareleri: 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı idare, ortaklık, müessese ve işletmeleri ve yukarıda belirtilenlerin ödenmiş sermayesinin % 50'sinden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve işletmelerden Türk Ticaret Kanununa tabi olmayanlarla özel kanunlarına göre personel çalıştıran diğer kamu kurumlarını,

g) Kanun: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,

ğ) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığını,

h) Prim ödeme gün sayısı: Sigortalılık süresi içindeki malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak primi ödenen veya bildirilen gün sayıları toplamını,

ı) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigortalı kolları bakımından adına prim ödenmesi veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

i) Sigortalılık süresi: Kanunun 38 inci **(Değişik ibare:RG-10/1/2014-28878)** maddesi hükmüne göre uzun vadeli sigorta kolları bakımından geçen süreyi,

ifade eder.

Fiili hizmet süresi zammından yararlanma şartları

MADDE 5 –(1) Fiili hizmet süresi zammı uygulamasından Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve aşağıdaki tablonun birinci sütunundaki işler/işyerlerinde çalışan ve ikinci sütunda belirtilen işleri yaparak söz konusu işlerin risklerine maruz kalan sigortalılar yararlandırılır.

Kapsamdaki İşler/İşyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
1) Kurşun ve arsenik işleri	1) Kurşun üretilen galenit, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işlerinde çalışanlar. 2) Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırın kurumu, üstübeç artığı ve benzeri maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işlerinde çalışanlar. 3) Antimuan, kalay, bronz ve benzeri maddelerle yapılan kurşun alaşımı işlerinde çalışanlar.	60
	4) Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işlerinde çalışanlar.	90
2) Cam fabrika ve atölyeleri	1) Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işlerinde (bu işleri yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makineli tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar. 2) Eritme işlerinde (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde) çalışanlar. 3) Ateşçilik işlerinde çalışanlar. 4) Üfleme işlerinde (tamamen otomatik makinelerle yapılmadığı takdirde) çalışanlar. 5) Basınçla yapılan cam işlerinde (cam tazyiki işleri) çalışanlar. 6) Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işlerinde (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde) çalışanlar. 7) Camı fırın başından alma işlerinde çalışanlar. 8) Yayma fırınlarında düzeltme işlerinde çalışanlar. 9) Traş işlerinde çalışanlar. 10) Asitle hak ve cilâlama işlerinde çalışanlar. 11) Basınçlı havayla kum püskürten cihazlarla yapılan işlerde (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike	60

	oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar. 12) Pota ve taş odalarında görülen işlerde çalışanlar.	
3) Cıva üretimi işleri sanayii	1) Cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışanlar. 2) Elementer cıva bulunan ocaklarda görülen işlerde çalışanlar.	90
4) Çimento fabrikaları	1) İlkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işlerinde çalışanlar. 2) Otomatik fırınlarda pişirme işlerinde çalışanlar. 3) Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fıçılara koyma işlerinde (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenleme yapılmadığı takdirde) çalışanlar.	60
5) Kok fabrikalarıyla termik santraller	1) Ateşçilik, ocak temizliği, jeneratör, doldurma, boşaltma ve temizleme işlerinde çalışanlar. 2) Kimyasal arıtma işlerinde çalışanlar. 3) Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işlerinde çalışanlar. 4) Kok fabrikalarında kömür ve ocak işlerinde çalışanlar. 5) Elektrik enerji üretim santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar. 6) Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar.	60
6) Alüminyum fabrikaları	1) Alüminyum oksit üretimi işlerinde çalışanlar. 2) Alüminyum bronzu hazırlama işlerinde çalışanlar. 3) Alüminyum madeni üretimi işlerinde çalışanlar.	60
7) Demir ve çelik fabrikaları	1) Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işlerinde çalışanlar. 2) Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işlerinde çalışanlar. 3) Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işlerde çalışanlar. 4) Sıcak veya sıvı haldeki cürufun taşınması ve işlenmesi işlerinde çalışanlar. 5) Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde, haddehaneyi kızgın veya sıvı çelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarla görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işlerinde çalışanlar.	90
8) Döküm fabrikaları	1) Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar. 2) Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar. 3) Maden eritme ve dökme işlerinde çalışanlar.	60
9) Asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler	1) Asit için hammaddelerin hazırlanması işlerinde çalışanlar. 2) Asidin yapılma safhalarındaki işlerinde çalışanlar. 3) Baca gazlarından asit elde edilmesi işlerinde çalışanlar.	90
10) Yeraltı işleri	Maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar.	180
11) Radyoaktif ve radyoiyonizan maddelerle yapılan işler	Doğal ve yapay radyoaktif, radyoiyonizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar.	90
	1) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı	

12) Su altında veya su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işler	gerektiren işlerden 20-35 metreye kadar derinlik veya 2-3,5 kg/cm2 basınçta yapılan işlerde çalışanlar.	60
	2) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm2 basınçta yapılan işlerde çalışanlar. 3) Dalgıçlık işinde çalışanlar.	90
13) **(Değişik:RG-11/6/2021-31508)** Türk Silâhlı Kuvvetlerinde, Jandarma Genel Komutanlığında ve Sahil Güvenlik Komutanlığında	Subay, yedek subay, astsubay, yedek astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar, sözleşmeli erbaş ve erler.	90
14) **(Değişik:RG-11/6/2021-31508)** Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında	Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis memuru, başpolis memuru ve kıdemli başpolis memuru, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli İstihbarat Teşkilâtı mensupları.	90
15) İtfaiye veya yangın söndürme işleri	Yangın söndürme işlerinde çalışanlar.	60
16) **(Ek:RG-10/1/2014-28878) (Değişik:RG-11/6/2021-31508)** Basın ve gazetecilik mesleğinde	1 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle fiilen çalışanlar.	90
17) **(Ek:RG-10/1/2014-28878)** Türkiye Radyo Televizyon Kurumu	Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle; Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlar.	90
18) **(Ek:RG-10/1/2014-28878) (Değişik:RG-11/6/2021-31508)** Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Cumhurbaşkanlığı	Yasama organı üyeleri ile Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar.	90
19) **(Ek:RG-11/6/2021-31508)** Ceza infaz kurumlarında	Ceza infaz kurumu müdürü, idare memuru, infaz ve koruma başmemuru, infaz ve koruma memuru unvanlı kadrolarda bulunanlar ile Adalet Bakanlığı taşra teşkilatına tahsisli kadro veya pozisyonlarda bulunup ceza infaz kurumlarında görev yapan ve ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklularla bilfiil irtibat içinde olan diğer görevliler	90
20) **(Ek:RG-11/6/2021-31508)** İnsan sağlığına ilişkin işler	11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanun, 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve 18/12/1953 tarihli ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında sağlık meslek mensubu sayılan ve insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde çalışanlar	60

(2) Birinci fıkrada yer alan tablonun (13) ve (14) numaralı sıralarında belirtilen çalışmalardan dolayı fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlanılabilmesi için çalışmanın ilgili kamu idaresinde ve belirtilen kadro ve unvanlarda geçmesi **(Ek ibare:RG-10/1/2014-28878)** , (18) numaralı sırasında belirtilen çalışmalardan dolayı ise yasama organı üyesi olması **(Ek ibare:RG-11/6/2021-31508)** , Cumhurbaşkanı yardımcısı **(Ek ibare:RG-10/1/2014-28878)** veya bakan olarak görev yapması yeterlidir.

(3) Sigortalıların fiili hizmet süresi zammından yararlanabilmeleri için, birinci fıkrada yer alan işyeri ve işlerde fiilen çalışarak söz konusu işlerin risklerine maruz kalmaları ile birlikte bu sürelere ait çalışılan prim ödeme gün sayıları ile Kanunun 81 inci maddesinde belirtilen prim **(Ek ibare:RG-10/1/2014-28878)** tutarları yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan prim belgesi ile Kuruma bildirilir. **(Ek cümle:RG-11/6/2021-31508)** Ayrıca sigortalıların çalıştıkları işyerinin esas faaliyet alanı birinci fıkrada yer alan tablodaki belirtilen işler kapsamında olmasa da işyerinin faaliyet alanının bir bölümünde gerçekleştirilen işin birinci fıkrada yer alan tablodaki belirtilen işler kapsamında olması durumunda bu bölümde çalışan sigortalılar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılır.

(4) Fiili hizmet süresi zammı kapsamına tabi işyerlerinde ve işlerde malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta kollarına tabi çalışanlar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılır. Bunların dışında kısa vadeli sigorta kollarına tabi çalışanlarla sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılmaz.

(5) Kontrol, denetim ve idareciliğin gerektirdiği gözlem ve benzeri amaçlarla kısa süreli çalışmalar, bu işlerin fiilen yapılmayıp işin yönetim görevinin yapılması ile birinci fıkrada yer alan tablodaki işleri yapmakla birlikte işin otomasyonla yapılması, ileri teknolojilerin kullanılması gibi sebeplerle riskin ve zararlı faktörlerin etkilerinin ortadan kalktığı durumlarda sigortalılar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılmaz.

(6) Fiili hizmet süresi zammı kapsamına tabi işyerlerinde ve işlerde çalışmadığı halde, söz konusu işyerleri ve işler kapsamında gösterilmek suretiyle fiili hizmet süresi zammından yararlandığı tespit edilenlerin bu süreleri iptal edilir.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işyeri ve işlerin tespiti

MADDE 6 – (1) Kurum, işyerlerinin Kanunun 40 ıncı maddesinde öngörülen fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadığının tespiti amacı ile işverenlerden uygun görülen bilgi ve belgeleri ister.

(2) Sigortalılarla işyerlerinin fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadıkları hususunda ortaya çıkan uyuşmazlıklar, Bakanlık iş müfettişleri veya İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünce görevlendirilen kişilerce ilgili işyerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen rapor esas alınarak

çözümlenir. Kurumca bu fıkra gereğince Bakanlığa yapılan yazılı inceleme taleplerinde, konu ile ilgili Kurum görüşü de belirtilir. Bakanlıkça yapılan inceleme, işyerinin ve işin, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda nitelikleri belirtilen kapsamda olup olmadığı ile sigortalının bu işyeri ve işte fiilen çalışıp çalışmadığı hususlarını kapsar. Söz konusu inceleme, işyerinin ve işin niteliği dikkate alınarak, Kurum, Bakanlığın ilgili birimleri veya ilgili kamu idarelerinde konusunda uzman personelin katılımı ile müşterek yapılabilir.

(3) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun (1) ila (9) numaralı sıralarında belirtilen işyerlerinin Kanun kapsamında değerlendirilebilmesinde; bu işyerlerinde seri ve sürekli üretim yapılması ve bir grup işçinin çalışması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekir.

(4) Kurumun gerekli görmesi halinde, fiili hizmet süresi zammı ile ilgili olarak yapılan şikayet ve ihbarlar da bu madde gereğince sonuçlandırılır.

(5) **(Ek:RG-27/7/2016-29783)** Sigortalıların Kanunun 40 ıncı maddesinde sayılan işler/işyerlerinde fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılıp yararlandırılmayacağı hususları Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları aracılığıyla inceleme yaptırılarak tespit edilebilir.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işyeri ve işlerde veya unvanlarda çalışan sigortalıların primleri

MADDE 7 – (1) Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılardan tahsil edilecek malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi;

a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanlardan;

1) 60 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 12 işveren hissesi olmak üzere % 21,

2) 90 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 12,5 işveren hissesi olmak üzere %21,5,

3) 180 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 14 işveren hissesi olmak üzere % 23,

b) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olanlardan;

1) 60 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 14,33 işveren hissesi olmak üzere % 23,33

2) 90 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 16 işveren hissesi olmak üzere % 25,

3) 180 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 21 işveren hissesi olmak üzere % 30,

oranında tahsil edilir.

(2) **(Değişik:RG-10/1/2014-28878)** Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışanların ay içerisinde geçen çalışmalarının gün sayısı dikkate alınmak suretiyle, günlük prime esas kazanç ile bu kapsamda çalışılan gün sayısı çarpımı üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim tutarı karşılığı hesaplanır.

(3) **(Ek:RG-10/1/2014-28878)** Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışanların prime esas kazancına; 60 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde %3,33, 90 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde %5, 180 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde %10 oranı uygulanarak fiili hizmet süresi zammı prim tutarı hesaplanır. Ay içerisinde tam çalışmayanların ise süreleri orantı kurularak hesaplanır.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmaların bildirilmesi

MADDE 8 – (Değişik:RG-10/1/2014-28878)

(1) İşverenlerce, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların fiili hizmet süresi zammına ait çalışmaları, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekindeki aylık prim ve hizmet belgesiyle Kurumca belirlenen sürede verilir. Günlük çalışma süresinin bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılar, ay içinde bu nitelikteki işlerde geçen çalışma saatleri toplamının günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunacak gün üzerinden bildirilir.

(2) Kamu idarelerince, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların fiili hizmet süresi zammına ait çalışmaları, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekindeki aylık/yıllık fiili hizmet süresi zammı prim belgesiyle Kurumca belirlenecek sürede verilir. Günlük çalışma süresinin bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalıların, ay/yıl içinde bu nitelikteki işlerde geçen çalışma saatleri toplamının günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunacak gün üzerinden, maddede belirtilen miktarlarda verilen süreyle orantılı olarak hesap edilerek bildirilir.

Fiili hizmet süresi zammının değerlendirilmesi

MADDE 9 – (Değişik:RG-10/1/2014-28878)

(1) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda belirtilen işyeri ve işlerde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışarak söz konusu işlerin risklerine maruz kalan sigortalıların prim ödeme gün sayılarına, bu işyerlerinde ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için karşılarında gösterilen gün sayıları, fiili hizmet süresi zammı olarak eklenir. 360 günden eksik sürelere ait fiilî hizmet süresi zammı ise 360 gün için eklenen fiili hizmet süresi zammı ile orantılı olarak belirlenir.

(2) Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları uygulamasında, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun;

a) (1) ila (9), (11), (12) ve (15) ilâ **(Değişik ibare:RG-11/6/2021-31508)** (20) inci sıralarında yer alanlar için beş yılı geçmemek,

b) (13) ve (14) üncü sıralarında yer alanlar için sekiz yılı geçmemek,

c) (10) uncu sırasında yer alanlar için herhangi bir sınırlama yapılmamak,

üzere, birinci fıkraya göre hesaplanan fiili hizmet süresi zammı prim ödeme gün sayısına eklenir.

(3) Birinci fıkraya göre hesaplanan fiili hizmet süresi zammının emeklilik yaş hadlerinden indirilmesinde, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasındaki tablonun;

a) (10) uncu sırasında yer alanlar için en az 1800,

b) (18) inci sırada yer alanlar hariç olmak üzere diğer sıralardakiler için en az 3600,

gün çalışılmış olması gerekir. **(Ek cümle:RG-11/6/2021-31508)** Emeklilik yaş haddinden indirilmesine esas 1800 ve 3600 gün hesabında, aynı ay içerisinde fiili hizmet süresi zammı belge türü ile diğer belge türlerinden bildirilen gün sayıları toplamı ayda 30 günü geçmemek üzere değerlendirilir. Malullük ve ölüm hallerinde emeklilik yaş haddinden indirim uygulanmaz.

(4) Söz konusu tablonun;

a) (10) numaralı sırasında yer alanlar için hiçbir sınırlama olmaksızın fiili hizmet süresi zammının tamamı,

b) (18) numaralı sırasında yer alanlar için 3 yılı geçmemek üzere fiili hizmet süresi zammının tamamı,

c) Diğer sıralarda yer alan sigortalılar için ise yine 3 yılı geçmemek üzere fiili hizmet süresi zammının yarısı,

emeklilik yaş hadlerinden indirilir.

(5) Yaptıkları iş nedeniyle Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda belirtilen işyeri ve işlerden aynı anda birden fazlasına tabi olan sigortalılara en yükseğine göre fiili hizmet süresi zammı verilir.

(6) **(Değişik:RG-27/7/2016-29783)** Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun (13) ve (14) numaralı sıralarda çalışan sigortalıların fiili hizmet süresi zammından yararlanabilmeleri için çalışmanın ilgili kamu idaresinde ve belirtilen kadro veya unvanlarda geçmesi, (18) numaralı sırasında yer alanların ise bu görevleri yapması gerekir.

(7) **(Ek:RG-27/7/2016-29783)** Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun (18) numaralı sırasında yer alanlar hariç, fiili hizmet süresi zammı kapsamında olan işyerlerinde çalışan sigortalıların çalışılan ayın bazı günlerinde kapsam dışı işlerde geçen süreleri ile kapsamda olan işlerde fiilen çalışmayarak risklerine maruz kalmadıkları 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günleri ile yıllık izin, ücretsiz izin, ücretli izin, sıhhi izin ve eğitim kurs süreleri Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında değerlendirilmez. (13) ve (14) numaralı sıralarda çalışan sigortalıların ise ücretsiz izin süreleri dışındaki diğer süreleri 40 ıncı madde kapsamında değerlendirilir.

(8) **(Ek:RG-27/7/2016-29783)** Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun (10) numaralı sırasında yer alan yeraltı işlerinin maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar için 11/9/2014 tarihinden itibaren, fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacakları dönem içerisinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim, kurs, iş öncesi ve sonrası hazırlık sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı aranmaz.

(9) **(Ek:RG-27/7/2016-29783)** Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun (16) ila (18) numaralı sıralarda belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar 2013 yılı Şubat ayından **(Ek ibare:RG-11/6/2021-31508)** , (18) numarada belirtilen Cumhurbaşkanı yardımcıları 9/7/2018 tarihinden, (19) numaralı sırasında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar 25/8/2017 tarihinden, (20) numaralı sırasında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar ise 3/8/2018 tarihinden itibaren fiili hizmet süresi zammından yararlandırılır.

(Mülga ibare:RG-10/1/2014-28878) (…)[1]

Fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce; 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesine göre itibari hizmet süresi, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup, Kanunun yürürlük tarihinden sonra 40 ıncı madde kapsamında bulunmayanlar fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmazlar.

(2) **(Değişik:RG-10/1/2014-28878)**2008 yılı Ekim ayı başına kadar 506 sayılı Kanuna göre geçen itibari hizmet süreleri tabi olduğu kanun hükümlerine göre değerlendirilir. Ancak, 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesinde sayılan itibari hizmet süresi kapsamında yer alıp Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda sayılmayan işlerde 2008 yılı Ekim ayı başından önce geçen çalışma sürelerinin değerlendirilmesinde 3600 gün prim ödeme şartı aranmaz. 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlanan sigortalılar için 1800 veya 3600 günün hesabında 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi kapsamında geçen çalışmalar da dikkate alınır. Ancak, prim ödeme gün sayısına ilave edilecek ve emeklilik yaş haddinden indirilecek süreler fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen çalışmalara göre belirlenir.

(3) **(Değişik:RG-10/1/2014-28878)**2008 yılı Ekim ayı başına kadar 5434 sayılı Kanuna göre geçen fiili hizmet süresi zammı süreleri tabi olduğu kanun hükümlerine göre değerlendirilir. 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresine müstahak görevlerde çalışanların bu görevlerde geçirdikleri süreler Kanunun 40 ıncı maddesi gereğince aranan 1800 veya 3600 günün doldurulmasında nazara alınır.

(4) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi kapsamındaki fiili hizmet süresi zammı ile 2008 yılı Ekim ayı başından sonraki fiili hizmet süresi zammı sigortalılık sürelerine eklenir. Ancak, önceki süresi Kanunun 40 ıncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen süre sınırlamasından fazla ise önceki süreleri değerlendirilir, sonraki süreler ise değerlendirilmez.

(5) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresi zammından yararlandırılan ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınarak, Kanunun 40 ıncı maddesine göre fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacak olanların fiili hizmet süresi zammı primleri, Kurumca belirlenen sürede tespit edilerek gönderilir.

(6) **(Ek:RG-27/7/2016-29783)** 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi kapsamında fiili hizmet süresi zammı ve 506 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesinin itibari hizmet süresi kapsamında sayılan işlerden olmadığı halde, 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinde sayılan işler ve işyerlerine girecek nitelikte çalışması olanların 2008 Ekim ayı öncesi bu kapsamda geçen çalışmaları emeklilik yaş haddi indiriminden yararlanmak için aranan gün sayısı hesabında dikkate alınmaz.

Maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işleri

GEÇİCİ MADDE 2 –(1) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olan sigortalılardan maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerinde çalışmaları bulunanların, 2008 yılı Ekim ayı başından önce veya sonra bu işlerde geçen çalışmalarının en az 1800 gün olması halinde bu çalışmalarının dörtte biri toplam prim ödeme gün sayılarına ilave edilir.

(2) 2008 yılı Ekim ayı başından sonra maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerinde çalışmaları bulunan sigortalıların, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde 180 gün fiili hizmet süresi zammına tabi olanlar için belirlenen tutardır.

Kanunun geçici 48 inci maddesi kapsamında fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacakların prim belgeleri (Değişik başlık:RG-27/7/2016-29783)

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-10/1/2014-28878)

(1) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenler daha önce durumlarına uygun aylık prim ve hizmet belgesi ile bildirdikleri halen çalışmaya devam eden, çalıştığı işinden ayrılan veya aylık bağlanan sigortalılardan aylığını her ayın 1'inde alanlar için 1/10/2008-31/1/2013, aylığını her ayın 15'inde alanlar için 15/10/2008-14/2/2013 tarihleri arasında geçen süre içinde fiili hizmet süresi zammı kapsamında fiilen çalıştıkları sürelerle bu kapsamda çalışmadıkları sürelere ait aylık prim ve hizmet belgelerini Yönetmeliğin 7 ve 8 inci maddelerinde belirtilen esaslara göre ayrı ayrı düzenleyerek aylığını her ayın 1'inde alan sigortalılar için 1/5/2013, aylığını her ayın 15'inde alan sigortalılar için 15/5/2013 tarihine kadar bağlı bulundukları sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezine kağıt ortamında vermek zorundadırlar.

(2) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıları çalıştıran kamu idareleri, aylığını her ayın 1'inde alan sigortalılar için 1/10/2008-31/1/2013, aylığını her ayın 15'inde alan sigortalılar için 15/10/2008-14/2/2013 tarihleri arasında fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaya müstahak olan sigortalıların bu haktan yararlandırılmayı talep edip etmediklerine bakılmaksızın, halen görev yapan ya da bu süre içerisinde herhangi bir nedenle görevinden ayrılmış olanların son görev yaptıkları Kurumca Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan aylık/yıllık fiili hizmet süresi zammı prim belgesini düzenleyerek aylığını her ayın 1'inde alan sigortalılar için 1/5/2013, aylığını her ayın 15'inde alan sigortalılar için 15/5/2013 tarihine kadar Sosyal Güvenlik Kurumu**(Değişik ibare:RG-27/7/2016-29783)** Sigorta Primleri Genel Müdürlüğüne **(Mülga ibare:RG-27/7/2016-29783)** (...) kağıt ortamında göndereceklerdir.

(3) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılar için fiili hizmet süresi zammı kapsamında düzenlenen belgeleri, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar için ek mahiyetteki aylık/yıllık fiili hizmet süresi zammı prim belgelerini yukarıda belirtilen yasal sürelerde Kuruma vermeyen işverenler ile kamu idarelerine her bir ek belge için Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca idari para cezası uygulanır. Ancak, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılar için fiili hizmet süresi zammı kapsamında düzenlenecek belgelerden dolayı Kanun ile diğer kanunlarda öngörülen sigorta primi teşviklerinden yararlanılamaz.

(4) Sigortalılar tarafından ödenecek prim farkı/karşılık tutarları bu madde kapsamında geçen süreler için işverenler/kamu idareleri tarafından verilen fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki ek mahiyetteki prim ve hizmet belgesinde kayıtlı çalışmaların geçtiği tarihteki prime esas kazanç/emekli keseneğine esas aylık tutarına göre hesaplanır.

(5) Prim/karşılık tutarı, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (c) bentlerine tabi sigortalılar tarafından aylığını her ayın 1'inde alanlar için 1/8/2013, aylığını her ayın 15'inde alanlar için 15/8/2013 tarihine kadar ödenir. Prim/karşılık tutarının söz konusu sürelerde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutar için yasal sürenin bitim tarihinden itibaren ödemenin yapıldığı tarihe kadar Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme zammı ve gecikme cezası uygulanır.

(6) Tahakkuk ettirilen fiili hizmet süresi zammına ait prim/karşılıkları tutarının eksik ödenmesi halinde, sigortalılar ödedikleri miktarla orantılı süre kadar fiili hizmet süresi zammından yararlandırılır.

(7) 2008 yılı Ekim ayı başı ile 19/1/2013 tarihini takip eden ay başına kadar geçen süre içinde, 6385 sayılı Kanunla Kanunun 40 ıncı maddesine eklenen fiili hizmet süresi zammına tabi işyerleri ve işlerde çalışanlardan, 19/1/2013 tarihinden önce tahsis talebinde bulunanlar ile ölen sigortalıların aylık bağlanan hak sahipleri de yararlanırlar.

(8) 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında aylık bağlanmış olanlardan Kanunun geçici 48 inci maddesi ile getirilen haktan yararlanarak fiili hizmet süresi zammı prim farkını ödeyenlerin aylıkları, aylık başlangıç tarihi itibariyle yeniden hesaplanır ve fiili hizmet süresi zammının verilmesinden kaynaklanan aylık ve ikramiye farkları, aylık başlangıç tarihi itibariyle sigortalılara ödenir. Hizmet birleştirilmesi yapılmak suretiyle 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında aylık bağlananlardan, bu madde ile düzenlenen fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışmaları bulunanlar da aynı esaslar çerçevesinde fiili hizmet süresi zammından yararlandırılırlar.

(9) Bu madde uyarınca fiili hizmet süresi zammından yararlandırılanların yazılı olarak talepte bulunmaları halinde haklarında yapılan işlemler bir defaya mahsus olmak üzere iptal edilir ve ödedikleri tutarlar iade edilir.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik, 2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

---

(1) 10/1/2014 tarihli ve 28878 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin bölüm başlığı olan "ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son

Hükümler" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	**Sayısı**
	27/9/2008	27010
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	**Sayısı**
1.	10/1/2014	28878
2.	27/7/2016	29783
3.	11/6/2021	31508